

STÅNGMÄRKET

#3 / 2019

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN

Drömsemester

– Upptäck sommarskärgården med oss

FEJAN ÄNTLIGEN NYPREMIÄR FÖR KROGBESÖK
GRINDA VÅRT NÄRMSTA SKÄRGÅRDSPARADIS

Fejans nya ansikte

Det händer mycket på Fejan just nu. Lyxcampingskonceptet Glamping lockar besökare till ön, samtidigt som krogentreprenören Pelle Lydmar nyöppnar boende och restaurang inför sommarsäsongen.

TEXT Johan Augustin FOTO Henrik Trygg, Pelle Lydmar

Äntligen är krogen på Fejan återuppbyggd efter branden 2015. På bryggan står Pelle Lydmar och välkomnar både nya och gamla gäster till denna skärgårdspärla.

B LÅ TIMMEN sägs vara en fotografers bästa vän. Det utdragna blå ljuset är vad jag uppskattar mest med svenska sommarnätter, och skymningen som aldrig tar slut gör Henrik Tryggs jobb mycket lättare. Det är slutet av augusti och klockan har passerat nio när vi avslutar middagen, bestående av wokad entrecôte och nudlar à la asiatisk stil med sallad, och sköljer ner det hela med en flaska Nebbiolo från Piemonte. Östersjön visar sin bästa sida; det är helt vindstilla och de krokiga tallarna som klamrar sig fast i hållarna är som förstenade.

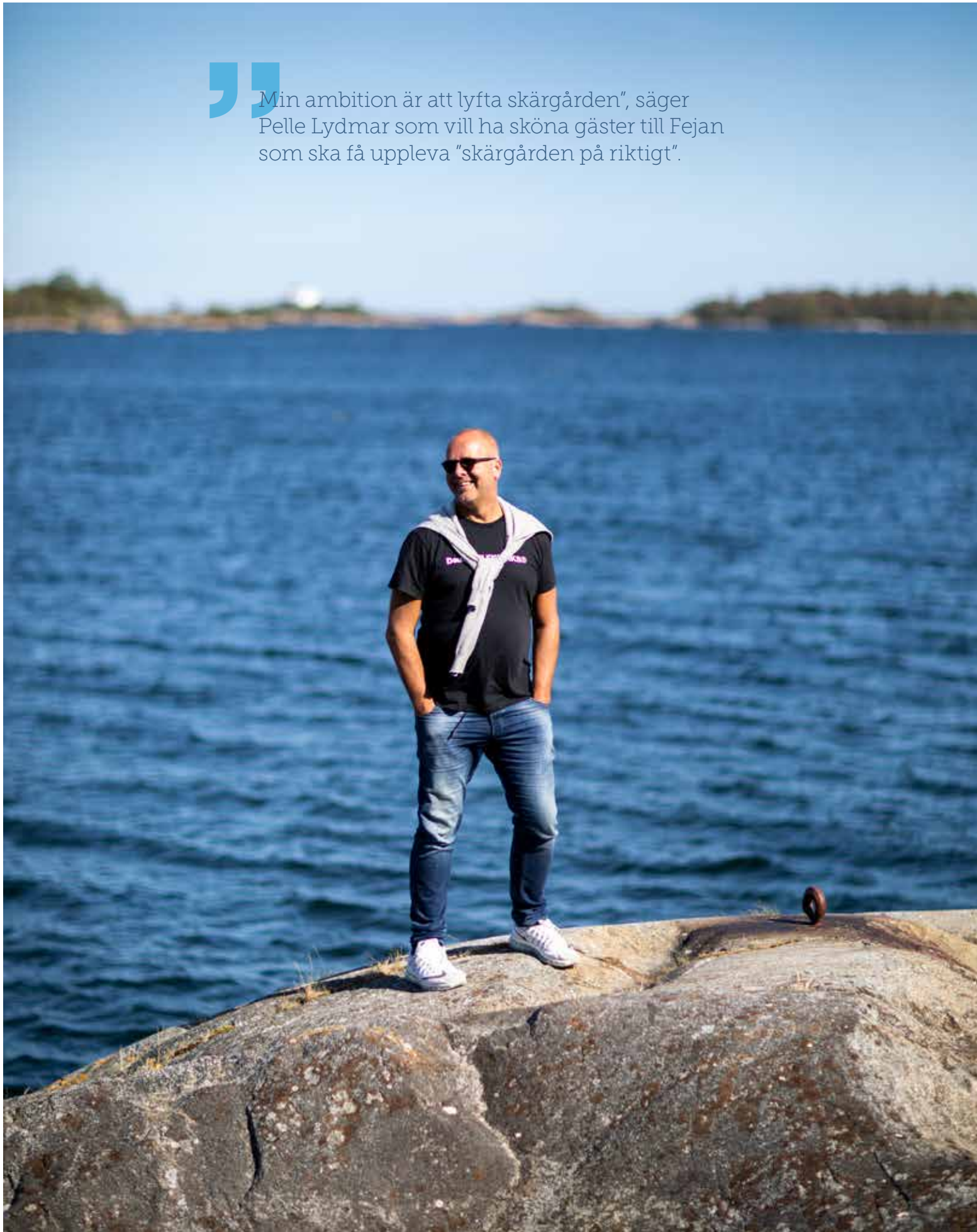
Det enda som stör friden är en ihärdig flugsvärm som vill ta del av middagen, men flygfåna försvinner samtidigt som ljuset förvandlas till en mörkare nyans. Vi sitter försjunkna i små träfätöljer kring ett litet träbord, på en terrass, även

den byggd i trä på en klippa som vetter mot havet. Intill oss står ett stort uppspänt canvastält vilket är del i fenomenet Glamping; som är en lyxig variant av camping. Trots att glamping redan är etablerat runt om i världen är det fortfarande ett nytt begrepp i Sverige. Att vara nära naturen är en del av konceptet, och även fast vi äter middag på en klippa, en timme från centrala Stockholm gör avskildheten att det känns som att vi lika gärna kunde vara omgivna av Lapplands skogar.

ATT SKAPA DEN VILDMARKSKÅNSLAN var precis vad David Kvant hade i åtanke när han startade glamping på Fejan sommaren 2016. David är även delägare i öns kajakverksamhet, och sedan Fejans krog brann ner har även vandrarhemmet hållit stängt, vilket har gjort att kajakgästerna »

Min ambition är att lyfta skärgården", säger Pelle Lydmar som vill ha sköna gäster till Fejan som ska få uppleva "skärgården på riktigt".

Hammock på verandan, inspirerat från de amerikanska varianterna. Soffan ger härligt gung till fiket.

» inte har haft någonstans att äta eller övernatta. Efter att en kompis berättat om glamping på den amerikanska musikfestivalen Coachella, satte David igång med projektet på Fejan. Canvasält behöver inga bygglov och om gäster lagar sin egen mat krävs inget miljö- och hälsotillstånd från kommunen. Den glamourösa formen av camping består av ett stort tält, tillverkat i tjock impregnerad canvasduk, vilket håller ute både kondens och oljud. Sängarna är bekväma med sängkläder och filtar. På golvet ligger handvävda sisalmattor, och oljelampor lyser upp tillvaron. En vedhög med blandträ står uppstaplad intill kaminen som håller temperaturen i schack. David som är naturligt häändig, har på egen hand snickrat ihop möblerna och träterrasserna till de fyra tälten. Han har även tillverkat utetoaletten och uteduschen som väcker en del frågetecken bland utländska besökare.

– De ser förvånade ut, men ingen har klagat än så länge, berättar David när han håller oss sällskap vid middagen.

Hittills har duschen aldrig använts utan ”alla badar direkt i havet”.

HAN BESKRIVER GLAMPINGGÄSTERNA som ”vuxna över 30 som längtar efter naturen, men som inte var scouter eller tältade som barn”. David har

många anekdoter från besöken, som att utedasset har separata hål för olika behov – vilket inte är uppenbart för en del besökare.

– Vissa vill ta med sig cykeln till ön, jag svarar; att det är okej men att det tar några minuter innan du måste vända igen.

– Och någon frågande var han kunde parkera bilen på ön, ler David.

För närvarande är glampingen endast öppen under sommarmånaderna, men det kan snart förändras.

– Hösten är en vacker tid att spendera i skärgården och med kaminerna i tälten går det att stanna längre på året, fortsätter David.

SAMTIDIGT SOM MÅNEN och stjärnorna är det enda som lyser upp klippållena, och temperaturen kryper neråt, samlar jag ihop björkved och öppnar kaminen. Nedbäddad under täcken och filtar med värmen som sprider sig i tältet, stirrar jag in i de dansande lågorna. Ingen täckning på mobilen. Skönt, då kan jag inte ladda eller scrolla. Fullt avslappnad, med känslan av att vara ett med naturen, somnar jag.

Morgonen därpå; till det ihärdiga hackandet av en hackspett vaknar jag, följer stigen ner till klipporna och dyker i det 17-gradiga vattnet. »

Den glamourösa formen av camping består av ett stort tält, tillverkat i tjock impregnerad canvasduk, vilket håller ute både kondens och oljud.

”Hösten är en vacker tid att spendera i skärgården och med kaminerna i tälten går det att stanna längre tid på året.”

Gästerna får själva laga sin mat i uteköken vilket är en del av upplevelsen. David beskriver glamping-gästerna som vuxna över 30 som längtar efter naturen, men som inte var scouter eller tältade som barn.

» Några simtag och morgondoppet är klart. Fruktkostpaketen leveras för närvarande i korgar till tälten, men till sommaren 2019 kan glamping-gästerna komma att få ta del av uppdukad mat, genom ett samarbete med öns restaurang. Vid Fejans brygga har Pelle Lydmar precis kommit iland. Den välkände hotell- och krogprofilen som driver restaurangerna Strandvägen 1 och Eataly samt Lydmar Hotel i Stockholm, tar över verksamheten på Fejans restaurang och vandrarhem som nyöppnar under våren. Femtiosjuåringen ser framemot att välkomna gäster till vandrarhemmet och restaurangen i maj, nästan fyra år efter att krogen brann ner. Vandrarhemmet får "ett

David Kvart fick idén till Glamping = Glamorous camping, från en kompis i USA. I många länder är begreppet redan etablerat sedan lång tid – tänk safaritälten i Afrika. Medan det i skärgården och i Sverige är ett ganska nytt grepp som väcker stort intresse framförallt från utländska gäster.

ansiktslyft" där ett trettiotal bäddar kommer att rymmas i 6–7 lägenheter.

– Det blir skärgårdsbasic. Inget Grand Hotel, säger Pelle och förklarar att det eventuella samarbetet med David Kvart även gäller kajakuthyrningen på ön, så att gästerna kan få ta del av aktiviteter som guidade kajakutflykter.

Pelle har aldrig drivit skärgårdskrog förut och att han skulle driva öns krog och vandrarhem var en slump. Han sökte arrendet efter att en kompis tipsat honom om tjänsten via sms.

MEN INTRESSET FÖR HAVET har alltid funnits där. Han är uppvuxen på Grönholmen i Furusund och har "seglat runt halva jorden" under fyra års tid.

Pelle är minst sagt en entreprenör med många järn i elden. Mannen som skapade Sveriges första boutiquehotell 1993, och döpte det till sitt eget namn, har alltid velat göra något i skärgården.

Ekonomiskt kan han luta sig tillbaka på sina projekt i Stockholm och låta Fejan bli en liten "oas" där saker får utvecklas i lugn och ro.

– Jag kommer inte bli rik på projektet här ute, men jag gör det med hjärtat och det passar in i mitt liv just nu, säger han med ännu ett leende – de kommer ofta från Pelle Lydmar. »

David är händig och har snickrat ihop möbler och terrasser till tälten. Bredvid glampingen driver han även kajakuthyrningen på ön.

Den kände krogprofilen Pelle Lydmar satsar helhjärtat på Fejan och har stora planer för öns framtid. Bland annat vill han visa upp hur vacker skärgården är på hösten genom att förlänga säsongen och öppethållandet.

FEJAN

Fejan är sedan många år ett uppskattat besöksmål, men det började med en koleraepidemi i Europa. De svenska myndigheterna beslutade i slutet av 1800-talet att expropriera en hel missionsstation, nermonterad och färdig att skickas till Kongo, och sätta upp den på Fejan som karantänstation, invid farleden mot Åland. Senare, under andra världskriget, inkvarterades runt tusen baltiska flyktingar i de forna sjuksalarna. Fortfarande finns flera av karantänstationens byggnader kvar, som den snickarglada läkarvillan och det stora sjukhuset Von Döbeln, byggt i tegel.

Den forna karantänstationen är idag vandrarhem och konferensanläggning. Och i det gamla gasverket finns nu utomhusarrangören Fejan Outdoor. Gästhamn och reguljär båttrafik gör Fejan till ett lätt tillgängligt resmål.

Ta sig till Fejan: Åk E18 i cirka en timme till Räfsnäs brygga. Waxholmsbolaget har passbåtar från bryggan till Fejan.

För bokningar av vandrarhemmet på Fejan:
skargardsstiftelsen.se/omrade/fejan

För bokningar av glamping, kajak samt kajaktaxi på Fejan:
fejanoutdoor.se

» Vilka besökare vill Pelle då ha om han själv får bestämma?

- Jag vill inte ha sprutande skumpa på Fejan, utan jag vill ha sköna gäster, säger han.
- Jag vill visa upp skärgården; att vi kanske tar ut gäster med båt direkt från Lydmar Hotel, till de som vill uppleva skärgården på riktigt.
- Han vill att människor ”ärligt ska förstå skärgården” och priserna kommer han därför hålla rimliga.
- Jag vill inte att folk ska säga; fan vad dyrt det var här!

Precis som Lydmar Hotel har gjort sig känt genom livespelningar så kommer krogen ha underhållning under sommaren.

– Jag kan inte låta bli, jag kommer ta ut artister som Petter, Gadd och Plura.

Menyn i restaurangen, som kommer ha plats för ungefär 120 personer inom- och utomhus, säger han kommer bli ”skärgårdsenkel, rak med svensk mat” med bland annat fiskrätter. Han ser framför sig aktiviteter som seglarskola och prova-på-kitesurfing för barn, vid den nybyggda piren med flytbryggan som har plats för cirka 70 båtar.

– MIN AMBITION ÄR ATT LYFTA SKÄRGÅRDEN, fortsätter Pelle när vi passerar vandrarhemmet som är nymålat i originalfärgerna gult och rött. Det fallfärdiga före detta sjukhuset i röd tegel vill Pelle renovera och göra om till ett galleri med kostutställningar.

Han vill även locka hit gäster senare på året.

- Vi kan hämta gäster i Räfsnäs och visa dem lugnet och hur vackert det faktiskt är i skärgården på hösten.

I skogen framför sjukhuset arbetar Fejans tillsynsman Rickard Rundgren Björk med att gallra granar. Av timret kommer en bastu byggas – som även den ska vara klar till premiären.

- Vi röjer för att hålla markerna öppna på Fejan, berättar Rickard.

- Det blir luftigare med lövträd. Granarna skymmer så mycket.

Gäster ska kunna äta picknick på bänkar, under träden på den utplanade ytan i skogen.

Pelle Lydmar ser nöjd ut inför Fejans framtidsplaner. Han vill satsa helhjärtat på ön.

- Jag får erbjudanden om nya projekt varje dag som jag tackar nej till. Men om jag ska göra detta skitbra kan jag inte göra för många grejer samtidigt, då blir det bara ett korthus som faller.

Fortfarande saknas emellertid en viktig sak – namnet på krogen...

- Eftersom jag är en sann djurvän och bökieg när det gäller frågor som att skjuta vargar och björnar, så kanske jag döper krogen till Skarven, avslutar han med ett ännu bredare leende ●

Följ Skärgårdsstiftelsen på Facebook och anmäl dig till nyhetsbrevet för uppdaterad information om återuppbyggnaden av Fejans krog.